

STESKY

- Na schůzky mladých hasičů chodí různá individua. Možná proto nikoho neudiví, co napsali vedoucí některým rodičům:
- Stále běhá po klubovně nedovolenou rychlostí. Má příliš mnoho energie, doporučuji odčerpát.
- Opětovně se rval s kamarádem až hrůza pohledět. Doporučuji využívat středověké metody výchovy.
- Často padá ze židle i přes můj výslovný zákaz. Doporučuji zmlátit a nechat zvětšit inteligenci.
- Na otázky neodpovídá a dostává záchvat smíchu. Doporučuji zajistit vyšetření, zřejmě špatně slyší.
- Pravidelně dochází na náš kroužek nepravidelně. Prosim vás o zajištění dodržování pravidelnosti.
- Svačí při schůzce cibuli a obtěžuje nás zápachem. Prosim ve středu před ním uklidte cibuli a chleba.
- I když existuje pravidlo: „Kdo si hraje, nezlobí“, v případě Vašeho syna je to přesně naopak.
- Na oddílové schůzky nosí až příliš krátké sukně, takže vzbuzuje větší pozornost než náš program.
- Z vašeho syna mě pravděpodobně raní mrťvice. Stane-li se tak, nepřeji si, aby mi šel na pohřeb.

Bajera, okamžitě mi odevezdej, co máš v ruce!

Vydává Sdružení hasičů ČMS, Římská 45, 121 07 Praha 2, s podporou MŠMT ČR. Redaktoři: Monika Homolková-Němčková (606 683 699) a Oldřich Přibyl. Adresa Hasičů: nakladatelství HASIČI, ul. 28. října 850, 549 01 Nové Město nad Metují, telefon: 491 474 150, mobil: 608 121 150, e-mail: hasici@tiscali.cz. Neoprotent.

CO NÁS ZAJÍMÁ

Člověk by se bez ohně neobešel

Člověk je jediným živým tvorem na Zemi, který si oheň podrobil. Umožnil mu usadit se i v chladných oblastech, ochranu před nebezpečnou zvěří, přípravu rozmanitější stravy i opracovávat některé materiály. První zkušenosti s ohněm člověku poskytly požáry, které způsobily blesky. Kdy a kde člověk získal poprvé kontrolu nad ohněm však není známo. Někteří odborníci zařazují vládu člověka nad ohněm až do doby před 400 až 350 tisíci lety. Podle mnohých archeologů jsou důkazy prvního použití ohně staré téměř milion let. V minulosti si lidé ohně „z nebes“ vžíli a ve svých osadách pečlivě střežili, aby jim plamen nikdy neuhasl. Uhasnutí cenných žhavých uhlíků pro nepozorného ochránce ohně dokonce znamenalo trest smrti. Člověk se naučil sám rozdělat oheň patrně až v době kamenné křesáním dvou pazourků o sebe. Vznikajícími jiskrami zapalovali troud, což je snadno hořlavá látka získaná z vysušených lišejníků, trávy, chmýří nebo kory stromu. Sirky nahradily rozdělaný ohně pomocí jisker až v první polovině 19. století.

Jak je blesk drahý

V blesku je ukrytá ohromná energie, schopná zapálit kdedo. Vzduch se v okolí blesku zahřívá až na 30 000 °C. Napětí bouřkového výboje je až 50 milionů voltů, intenzita proudu se odhaduje na 200 000 ampérů. Výkon výboje může být okolo 5 miliard kilowatů. Pokud si to se mnou přepočítáváte, musíme přihlídnout k tomu, že při výboji napětí klesne až na nulu, a proto k výpočtu výkonu výboje musíme vzít střední napětí, tedy polovinu napětí počátečního. Pokud vás zajímá, kolik by takový zbytečně vybouřený blesk mohl stát, tak i to umím. Výboj blesku trvá asi tisícinu vteřiny. Za tuto dobu se tedy spotřebuje asi 1 400 kilowatthodin a když jedna kilowatthodina stojí okolo pěti korun, celý blesk by nás tedy přišel asi na 7 000 korun. Tak mohutný blesk však zatím vyrobil neumíme. U umělého blesku se podařilo vyvolat napětí jen něco málo přes pět milionů voltů a umělé vyvolaný výboj byl dlouhý max. 15 metrů. Člověk tedy umí uměle vytvořit blesk asi 10krát menší než je blesk přirozený.

Proč plamen sám nezhasne

Ze školy možná víte, že při hoření vzniká oxid uhličitý a vodní pára, tedy látky, které samy nehoří ani nijak hoření nepodporují, ba dokonce se používají jako hasivo. O tom, že tyto zplodiny hoření mohou udušit plamen, se můžete velmi snadno přesvědčit, například když shora fouknete do petrolejové lampy nebo lampy, ve které je svíčka. Dolů k plameni přitom srazíte právě tyto nehořlavé zplodiny hoření a plamen zavený čerstvým vzduchem zhasne. Zajímá vás, proč plamen nezhasne, i když je od začátku obklopen nehořlavými zplodinami hoření, které by mu měly bránit přístupu vzduchu a dusit ho tak? Je to proto, že plyny se zahřátím rozpínají, čímž se stávají lehčími. Lehké zahřáté zplodiny hoření tak nezůstávají tam, kde vznikly, tj. bezprostředně u plamene, ale jsou ihned vytlačovány těžším čerstvým vzduchem vzhůru. Kdyby tomu tak nebylo, každý plamen by hořel jen kratičkou chvíli a potom by sám zhasl.

HASÍKOVY NOVINKY

Č. 27, PROSINEC 2010

JEDNIČKOVÝ ROK

Hasič. V civilu obyčejný člověk jako každý jiný. Jakkmile si však oblékne uniformu, něco se děje.

Rychle seběhne do garáže, nastartovat, zapnou vystražený maják a jedeme. Auto se řítí velkou rychlostí k místu neštěstí. Kouř v okně nějakého bytu ve třetím patře. Zběhák... Rychle! Nikdo netuší, co na něj za tou černou záclonou čeká. Oheň? Mrtví nebo otrávení lidé? Vyděšení sousedé? Už jsme nahoře. Masky, baterky a rychle dovnitř... Minuty ubíhají. Zanedlouho se však skupinka hasičů objeví v doprovodu asi pěti lidí. Jeden z nich nese v náručí malého chlapce. Na pomoc přispěchají lidé za záchranné služby. Není to nic vážného, jen se trochu nadýchal kouřem. Od hasičů se dozvídáme, že šlo o poruchu elektriny. Všechno ten shon způsobila přehřátá televize. Někdo je ale všechno v pořádku. Bude potřeba vymalovat, vyměnit vedení, koupit novou televizi... Rodina je ale v pořádku a šťastná. Že se nikomu nic nestalo, a po seriálech a telenovekách nikdo ani nevzdychne. Ne všechny příběhy ale končí dobře. Někdy oheň za lidskou neopatrnost vybírá kruté daně, ať už je to škoda za pár desítek tisíc korun, nebo – v horším případě – lidský život. Ale vždycky jsou to hasiči, kteří musí s ohněm bojovat, nasazovat své životy, vzorovat vysoké teploty, plaměním a často i zdravému rozumu. Někdo si může myslet, že je to v zrušující a že hasiči mají stále o čem povídat.

Vzrušující život možná ano, ale k povídání toho moc obvykle není. Mezi požáry se málokdy najdou příhody, které by někdo s našedním líčil svým známým. Většina z nich jsou smutné osudy, které lidem vzaly něco z jejich majetku nebo srdce, a přesto jde o velice odlišné ztráty, nakonec vždycky zůstane jenom prázdnota. Když něco takového prožijete, můžete si jen uvědomit tu sílu, kterou v sobě ukrývá jediná jiskra. Škrtnete sircou a všechno je jinak. Později o tom můžete přemýšlet nebo to povědět svým známým, můžete o tom vyprávět, přednášet na školách nebo napsat knížku. Dejte tam všechnu tu hrůzu, všechno ten popel, ty potoky slz a možná tam taky můžete dát kapku štěstí a radosti, když vám alespoň bude do nejdražší, co máte: vaši nejbližší. Byť hasičem je jistě velmi zvláštní povolání. Jestlipak mají hasiči v popisu práce všechny ty emoce, kterým musí čelit? Jaké vlastnosti by měl takový hasič mít, to ví málokdo, ale určitě je to odhodlání, nasazení, důvera, spolehlivost... Potoky vlastností a pramínky emocí zcela nekontrolovatelně prolínají životy hasičů. Můžete udelet cokoli, ale přesto nikdy nepocítíte to, co hasiči denně prožívají, nevyrovnáte se s tím, s čím oni se vyrovnat musí. Možná i proto bychom si měli uvědomit, za koho a z jakých přicin tito lidé nasazují vlastní životy. Už jsme si málem odvykli jim doopravdy naslouchat.

Marek Kubíček
Ze soutěže PO očima dětí

11. 9. 2. 10. 5. 4. 3. 7. 8. 6. 1. 11. 8. 1. 3. 4. H₂O

SETKÁNÍ ABSOLVENTŮ LŠI PŘIBYSLAV A MALÉ SVATOŇOVICE PO 10 LETECH

V závěru roku 10. prosince 2010 se v Přibyslavi uskutečnilo setkání absolventů LŠI Přibyslav a Malé Svatoňovice, která v roce 2010 oslavila 10. výročí své existence.

I přes nepřízeň počasí se do hotelu Přibyslav sjela necelá osmdesátka vedoucích či instruktorů. Mnozí z nich již dnes vedou celé kolektivní mladých hasičů, pro některé se absolvování letní školy stalo impulsem k výběru budoucího povolání či studia. Po slavnostním zahájení propukla volná zábava, diskuze a předávání vzájemných zkušeností. Setkání v Přibyslavi se nejen vydařilo, ale dává i pozitivní signál do budoucnosti, že o mladou hasičskou generaci bude i nadále dobře postaráno. Určitě ne jen díky absolventům letních škol, ale jejich významná role dává impuls k dalšímu rozvoji tohoto neformálního vzdělávání v rámci našeho sdružení. **Monika**

Přeji vám všem do toho nadcházejícího jedničkoveho roku nejen světlo na konci tunelu, ale i notnou dávku té skryté, neznámé, náhle objevené energie. **Prima rok 2011. Monika**